

EK-2: CEVABA CEVAP DİLEKÇESİ

T.C.
ANKARA
İKİNCİ FİKRİ VE SINAÎ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİNE

Esas No: 2012/49
CEVABA CEVAP DİLEKÇESİ

Davacı : Kemal GÖZLER, T.C.: . .... Adres: .... BURSA
Vekili : Avukat Fahrettin KAYHAN, ... -Ankara
Davalılar : 1. Ramazan ÇAĞLAYAN, ..., KIRIKKALE
2. Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Ticaret AŞ, ... Ankara.
VEKİLİ : Avukat M. Kağan KOÇALI-Avukat Kıvanç SU- Avukat İpek
Öcal DİNÇ- ... Ankara.

Taraflar arasındaki davanın “layihalar teatisi” aşamasında davalılar tarafından sunulan cevap dilekçesine karşı cevaplarımızı aşağıdaki paragraflarda sunuyoruz. Cevap dilekçesinde, her bir davalının cevapları ayrı ayrı tasnif edildiğinden, biz de davalılar vekilinin bu tasnifine bağlı kalarak ve cevap dilekçesindeki sıraya riayet ederek savunmalara karşı cevaplarımızı arz ediyoruz.

I. DAVALI RAMAZAN ÇAĞLAYAN’IN SAVUNMALARINA KARŞI CEVAPLAR

A. Tarafların Uzmanlık Alanlarının Tam Olarak Aynı Olmadığı Hususundaki Savunmalara Cevap

1. Davalı vekili, diğer savunmalarının yanı sıra, tarafların mesleki uzmanlık alanlarının aynı olmadığını; davacının esas olarak Anayasa hukukunda uzmanlaşmış olup, aynı konuda profesör unvanını taşıdığını; davacının bunun yanında idare hukuk alanında da çalışmalar yaptığını; ancak davalının (“davacı” demek isteniyor) idare hukuku konusunda çok sayıda eser yayınlamışsa da idare hukukunun davacının ikincil uzmanlık dalı olduğunu; buna mukabil davalı Ramazan çağlayan’ın ise idare hukuk uzmanı olduğunu; başka herhangi bir dalda uzmanlaşmış olmadığını; halen Doçent unvanı taşıdığını, uzun yıllardan beri aynı alanda akademik kariyer yaptığını, çok sayıda

eser verdiğini, kendisinin bu konuda çok sayıda değerli eser verdiğini, bu alanda en değerli uzmanlardan biri sayıldığını beyan ederek davaya itiraz etmiştir (bkz. Davalıların Cevap Dilekçesi, s.2) .

Hemen belirtilmelidir ki, huzurdaki davada hukuksal uyumsuzluk tarafların uzmanlık alanlarının ne olduğu, bu alanların birincil mi ikincil mi olduğu; tarafların uzmanlık alanların aynı olup olmadığı meselesi değildir. Hatta tarafların akademik sıfatlarının davada hiçbir önemi bulunmamaktadır. Davadaki hukuksal uyumsuzluk, davalı Ramazan Çağlayan'ın müvekkile ait eserden kitabından çok sayıda yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstermek suretiyle alıntı yapıp yapmadığı, kitabının kimi bölümlerinde ise kaynak göstermeksizin çok sayıda iktibasta bulunmak ve alıntı yapmak suretiyle müvekkilin malî ve manevi haklarına tecavüzde bulunup bulunmadığı ve bu eylemin haksız fiil olup olmadığı ve bu alıntı ve iktibasların neler olduğunun ve tecavüzün kapsamının, maddi ve manevi zararın olup olmadığı hususlarından ibarettir.

Burada tartışılması gereken husus, tarafların “formel” kariyerleri ve mesleki uzmanlıkları değildir. Davalının ileri sürdüğü bu argüman tartışma mantığı ve biçimsel mantık açısından safsatadan (İng. *logical fallacy*, Osmanlıca: *kıyas-ı batıl*) ibarettir Bu argüman; konu dışı, *argumentum ad hominem* (“müvekkilim konunun uzmanıdır intihal yapmaz”) ve *Argumentum ad baculum* (“müvekkilim alanında değerli bir uzmandır, o halde akademik olarak dürüsttür”) olması açısından mantıksal ve hukuksal olarak muteber değildir.

2. Davalı vekili, aynı başlık altında, davalının Türkçe ve Fransızcaya hâkim olması nedeniyle eserini hazırlarken Fransızca kaynaklar üzerinde çalıştığını, bu konudaki her türlü kaynağı topladığını, bu konudaki en önemli kaynaklara sahip olarak eserlerini ortaya çıkardığını, davacının ise davalı Ramazan Çağlayan'ın bu tür eserleri elinde bulunduramayacağı varsayımı ile hareket etmekte olduğunu, bu tip tercümelemin sadece kendisi tarafından yapılabileceği düşüncesiyle davaya konu edebildiğini; tarafların mesleki çalışmalarının Fransızca dil bilgilerini kullanarak yaptıklarını, her iki yazarın da başta Fransız Danıştay kararları olmak üzere Fransızca çeviriler yaptıklarını ve bu çevirileri eserde kullandıklarını, özellikle davacının Fransız Lisanında yazılmış eserlere yöneldiğini, ancak her iki tarafın da doğal olarak çalıştıkları konularla ilgili en önemli Fransızca metinleri esas alarak çeviriler yaptıklarını, doğal olarak çevirilerin, özellikle sabit terimleri içeren çevirilerin birbirleriyle benzerlikler gösterdiğini ve hatta çoğu zaman aynı olduklarını beyanla davaya itiraz etmişlerdir (bkz. Davalıların Cevap Dilekçesi, s.2) . Davalı vekili, benzer şekilde dilekçesinin 4. sayfasında da tekrarlamış, idare hukukunun günümüz Türkiye'sinde ağırlıklı olarak Fransızca kaynakları referans aldığı, bu kaynakların kimsenin tekelinde olmadığını,

istenilen kaynakların yasal mevzuat(lar) çerçevesinde dilendiği gibi kullanılabileceğini, davacının daha önce kullanmış olduğu çeviri kaynakların da aynı şekilde bir başkası tarafından kullanılabilceğini ileri sürerek bu konudaki itirazlarını yinelemiştir.

3. Hemen belirmek gerekir ki, müvekkile ait eser “tercüme” bir eser değildir. Bu noktada “tercüme eser” ile başka bir dilde yazılmış olan bir eserdeki görüşlere de atıf yaparak telif bir eser yaratma arasındaki farkı ortaya koymak gerekir.

FSEK 6 (1) maddesinde “tercümeler”, “işleme” eser olarak kabul edilmiştir. Maddeye göre Diğer bir eserden istifade suretiyle vücuda getirilip de bu esere nispetle müstakil olmayan yazılı fikir ve sanat mahsulleri işleme eserlerdir: Şafak Erel’e göre Tercümeler, “ilim ve edebiyat eserlerinin üslup ve akıcılığını mümkün olduğu kadar, fikirlerinin ise aynen koruyarak başka bir dile çevirme suretiyle yapılan işlenmelerdir”. Tercüme eserler de, tercüme edenin “hususiyetini” taşımak kaydıyla hukuksal olarak korunurlar. Aynı kanunun 8 (1) maddesine göre bir işlenmenin ve derlemenin sahibi, asıl eser sahibinin hakları mahfuz kalmak şartıyla onu işleyendir. 21. maddeye göre ise Bir eserden, onu işlemek suretiyle faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Aynı Kanunun 6. maddesinin son fıkrasına göre ise istifade edilen eserin sahibinin haklarına zarar getirmemek şartıyla oluşturulan ve İşleyeninin hususiyetini taşıyan işlenmeler, bu kanuna göre eser sayılır. Başka bir ifadeyle, bir eserin yazıldığı dilden başka bir dile tercüme edilebilerek yayımlanabilmesi için eser sahibinin izni gerekir.

Yabancı bir eserin “tercümesi” ile yabancı bir eserden “iktibas serbestîsi” sınırları içinde kalarak “bazı cümle ve fıkraların bağımsız bir esere alınması” arasında hukuksal olarak fark vardır. Yabancı bir dilde yayımlanmış (“alenileşmiş”) bir ilim ve edebiyat eserinin, FSEK’in “iktibas serbestîsi” başlıklı 35. maddesinin 1. fıkrası uyarınca “bazı cümle ve fıkralarının” müstakil bir ilim ve edebiyat eserine alınması caizdir. İkinci durumda da bir “tercüme” faaliyeti söz konusudur. Buna göre yabancı eserin bazı cümle veya fıkraları bu madde kapsamına başka bir dile çevrilerek müstakil bir esere alınabilecektir. İktibas serbestîsi konusunda yasanın çizdiği hadlere riayet etmek kaydıyla bu durumda yabancı sahibinin izni gerekmeyecektir. Kuşkusuz, ikinci durumda da, yabancı bir dilden Türkçeye çevrilerek müstakil esere alınan bu bazı “cümle ve fıkraların” tercümesi de bir işlemedir. Tercüme edenin hususiyetini taşımak kaydıyla da “eser”dir. Zira bir lisandan diğerine tek bir cümlenin tercümesinin birçok yolu vardır. Hatta “tercüme” etkinliği; günümüzde “çeviribilim” adıyla disiplinler arası bir bilim olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, çeviribilimde, “dil içi çeviri” olarak nitelenen, Yargıtay ve Danıştay kararları özetleri (Türkçe’den Türkçe’ye) dahi, sahibinin hususiyetini

taşıması halinde eser niteliğindedir. Kaldı ki, yabancı bir mahkeme kararın “özet çevirisi”nin eser olduğunda kuşku duymamak gerekir.

4. Bu hukuksal çerçevede davalının savunmaları incelendiğinde; davalının hem kendi kitabını hem de müvekkilin kitabını adeta Fransız yazarlarının eserlerinden tercüme edilerek yapılmış bir derleme olduğunu, neredeyse bunların müstakil eser olmadığını iddia ettiğini teessüfle görmekteyiz. Oysa müvekkilin, eseri bu yönden incelendiğinde müstakil ve müvekkilin hususiyetini taşıyan bir eser olduğu görülecektir. Müvekkilin Yabancı eserlerden yaptığı iktibas ve alıntılarını, iktibas serbestisi sınırları içinde kaldığı, gerek eserin bütün olarak gerekse aynen, özet olarak veya fikir olarak alıntılanan bu cümle ve fıkraların tercümelerinin müvekkilin hususiyetini taşıdığı görülecektir. Oysa, davalının eseri bu yönden incelendiğinde, dava dilekçemizde ve ekindeki kapsamlı incelemede ayrıntılı olarak anlatıldığı üzere müvekkilin eserine hiç atfı yapmadan yahut yetersiz, yanlış veya aldatıcı nitelikte kaynak göstererek 250'nin üzerinde alıntı yaptığı görülmektedir.

Öte yandan; yabancı yazarların eserlerinden FSEK 35. maddesi çerçevesinde, Fransızca eserlerden aynen, özetleyerek veya fikir olarak (mealen alıntı) iktibas ve alıntı normlarına uygun olarak aldığı cümle ve fıkraların tercümesi (Türkçe ifadesi) üzerinde de hak sahibi olduğunun kabulü gerekir; davalının bu atıflarda da, Fransızca ibarelerin Türkçeye çevirisinde çok fazla seçenek olduğu halde, müvekkilin Türkçe ifadelerini ya aynen ya da nüans sayılabilecek değişikliklerle “*transit atıf*” yaparak, kimi yerde noktası virgüline aynen iktibas ederek kullandığı görülmektedir.

Bu nedenle davalının, savunmaları yerinde olmadığı gibi, bilimsel ciddiyetten de uzaktır.

B. Davaya Konu Eserlerin Farklı Konuları İçerdiği Yönündeki Savunmalara cevaplar

5. Davalı vekili, diğer savunmalarının yanı sıra, davaya konu eserlerin farklı konuları içerdiğini, davacının eserinin “İdare hukuku” isimli yaklaşık 2 cilt 2450 sayfadan oluşan genel olarak idare Hukukuna ilişkin tüm konuları içeren konusunun e kapsamlı eseri olduğunu, davalının ise “İdari yargılama hukuku” adlı yaklaşık 660 sayfalık idari yargılama usulüne ilişkin bir eser olduğunu; her iki eserin birbirinden farklı olduğunu, doğal olarak davacının eseri içindeki konuların bir kısmıyla davalının eserinin içindeki konuların bir kısmının örtüştüğünü, bununla birlikte davalı eserinin bütününe bakıldığında davacı eserinde örtüşen konuların davalının eserini tek başlarına davalının eserini kıymetlendiren konular olmadığını, her iki eserin birbirinden farklı alanlara hitap eden yalnızca bazı alanlarda benzer olan eserler olarak kabul edilmesi gerektiğini, her iki eserin bu şekilde kabul edilerek incelenmesi ha-

linde zaten davacının iddia ettiği gibi bir ihlalin söz konusu olmadığını görüleceğini iddia ederek davaya itiraz etmiştir.

6. Davalının bu savunmaları da biçimsel ve tartışma mantığı açısından safсата (*fallacy*) mahiyetindedir. Her şeyden önce davalı, taraflara ait kitapların konularının farklı olduğunu ileri sürerek mantıksal olarak “konuyu sapıtma safساتı”na (*fallacy of red herring*) başvurmuştur. Müvekkilin kitabı, İdare hukukunun tüm konularını içeren 2 ciltlin ve 2450 sayfalık bir eserdir. Müvekkil, bu eseri hiçbir zahmete girmeden birden fazla kitap olarak yayımlayabilirdi; bu durumda kitaplardan birinin adı da muhtemelen “İdari Muhakeme Hukuku” olurdu. Müvekkil, kitabında bunu tercih etmemiş, Maddi idare hukuku konularıyla, idari yargılama hukuku alanlarını iki ciltlik tek kitapta incelemiştir. Bu durum, diğer yazarlara, davacının eserlerinin müstakil bölümlerinden, usulsüz alıntı ve iktibaslarla eser meydana getirme hakkı vermez.

Davalının bu argümanı hukuksal ve mantıksal olarak kabul edildiğinde; davalının kitabının “*İptal davasının Sonuçları*” başlıklı yirmi beş sayfacık alt bölümünü (s.364–393) aynen veya davalının izlediği usulüz iktibas yöntemlerini kullanarak, iki-üç paragraflık bir “giriş” bölümü ekleyip Ankara Barosu dergisinde yayınlamam; davalının eserinin 600 sayfalık bir “kitap” olması, “*benim eserim*”in (???) ise üç aylık periyodik bir yayında neşrolunan 25 sayfalık bir “makale” olması (üstelik eserin “türü” de farklı) usulsüz iktibas sayılmayacaktır.

Böyle bir akıl yürütme hukuksal olarak kabul edilebilir olabilir mi?

“Şark kurnazlığını” bir adım daha ileri götürerek, bu alanda yazılmış 10 adet Türkçe eseri alıp, her birinin farklı bölümlerini büromdaki sekreterime (ki lise mezunu olmasına karşın ifadelerde uygun değişiklikleri yapabilecek kadar akıllı bir kızdır) dikte ettirerek bir İdari Muhakeme Hukuku kitabı yaz(dır)mam ortalama en fazla bir ayı alacaktır. Bu durumda, değerli ve özgün hayali eserimin her bir bölümü aşırıldığı yazarlardan hiç biri (davalı dâhil), fikri hak tecavüzü iddiasını ileri süremeyecekler, öyle mi? Davacının argümantasyon biçimi, “bunun mümkün olduğunu” söylüyor. Davalının bu savunmalarını dikkate almak mümkün değildir. Bu akıl yürütme biçimi, eylemin önemini küçültmek için başvuru mantıksal olarak “Devede Kulak Safساتı”ndan (*fallacy of the beard*) başka bir şey değildir.

C. Eserlerin dilinin Benzerlik İçerebileceği Savunmasına Cevaplar

7. Davalı diğer savunmalarının yanı sıra, sosyal bilimlerde üretilen eserlerin birbirleriyle etkileşim halinde olduklarını, sosyal bilimlerin diğer alanlarda olduğu gibi sıfırdan yepyeni bir kısım, buluş ya da patent alınabilen konular olmadığını, çoğu eserin diğerlerinin üstüne bir kısım açıklamalar ge-

tiren, bazı konularda farklılıklar yaratan, daha çok ise kendinden önceki eserlerin yarattıklarını 3. kişilere açıklayan eserler olduğunu, bu nedenle sosyal bilimler alanında yapılan çalışmaların ve üretilen eserlerdeki alıntı sayısının diğer konulardan fazla olduğunu, tarafların yayınladığı kitaplarda bir buluş olmadığını; çok sınırlı olarak benzer kitaplarla karşılaştırıldığında bir kısım yeni ya da küçük değişiklikler olduğunu, dava konusu kitaplarda da benzeri yayınlarda olduğu gibi bol miktarda benzerliklerin ve alıntılarının olduğunu, davacıya ait eserlerin davalı tarafından da önemsenen ve kendisi tarafından ders kitabı olarak okutulan eserler olduğunu, dava konusu konuların “davacının üslubu ile” öğrencilere aktarıldığını, zaten davacının eserlerini meydana getirmekteki amaçlarından en başında eserlerinin bu şekilde kullanılmasının geldiğini, zaten Ramazan Çağlayan’ın da davacının eserlerini inceleyerek eğitim müfredatında kullanırken bu eserlerdeki görüşleri de özümseyip kullandığını, bu durumda tarafların “üsluplarındaki benzeşmelerin de kabul edilebilir konulardan olarak değerlendirilmesi gerektiğini beyan ederek, bu beyanlarının hiçbir şekilde davacının eserlerindeki alıntılarının izinsiz olarak usulüne aykırı şekilde alıntılı olduğu iddialarını doğrular nitelikte olmadığını da eklemiştir (Cevap Dilekçesi, s. 4, 2. p.).

8. Davalı, aksini söyleme ihtiyacı duysa da, bu savunmalar müvekkilin iddialarını doğrular niteliktedir. 650 sayfalık kitabın 180 sayfayı aşan bir bölümünün 200’ü usulüne uygun, 250’den fazlası usulsüz alıntı yoluyla müvekkilin eserinden alıntılanarak yazılması gerçeğinin üstüne davalının yukarıda özetlenen savunmasında kabul ettiği “üslup benzerliği”ni de ilave ettiğimizde iddiamızın haklılığı açıkça ortaya çıkmaktadır.

9. Gerçekten de, “usûl, tarz, oluş, yapış tarzı, anlatım yolu” anlamına gelen “üslup” terimi; bir eserde yazarın hususiyetini yansıtan özelliklerdir. Üslup; bir yazıda; seçilen kelimeler, sözdizimi, tasnif ve kompozisyon, argümantasyon biçimi, sözlüksel ve dilbilgisel unsurların kullanım tarzı ve sıklığı değişmeceli dil kullanımı, uyumluluk, bağlam gibi özellikler bütününden oluşur ve öyle ki biz bunlar sayesinde bir yazarın diğerinden ayırt edilmesini, bir metnin ya da metinlerin belli bir yazara ait olup olmadığını kavramamızı sağlamaktadır.

10. Bu anlamda, müvekkilin dava konusu olan eseri ve diğer eserleri incelediğinde; kendine özgü bir üslubu olduğu ve bu üslubun onun eserlerini aynı alanda yazan veya hukukun diğer alanlarında yazan diğer yazarlardan hemen ayırt ettiğini görürüz. Gerçekten de, İdare hukuku alanında yazan yazarları birbiriyle “üslup” olarak karşılaştırdığımızda; bazı yazarların kendine özgü anlatım tarzıyla (örn. Şeref Gözübüyük, Lütfi Duran, İl Han Özay) diğerlerinden hemen ayrılığını, anlatılan konu aynı olmasına karşın metnin belli bir yazara ait olduğunu anlarız. Bu yönüyle üslup, sadece konunun (içeriğin) belirleyici olduğu özellikler olmayıp içerikle birlikte yazarın kendine

özgü anlatım biçimiyle de ilgilidir. Örneğin müvekkilin tüm eserlerinde kendine özgü bir gerekçelendirme (argümantasyon) dikkati çekerken keskin, sert ve tartışmacı bir anlatım ön plana çıkar; kaypak ifadelere pek rastlanmaz, problemlerin açık ve net olarak tanımlandığı, bunların doğrudan üzerine gidildiği, sorulmamış ve cevaplanmamış soru bırakılmadığı, diğer akademik eserlerde sık rastlanan muğlâk görüşlere rastlanmadığı; anlatımın sade ve akışkan olduğu, adeta kuru bir metin olması beklenen bu yazılara anlatım biçimiyle dramatik bir gerilim ve merak unsuru katabildiği hemen fark edilir. Bu anlamda, müvekkilimin üslubu; diğer idare hukuku yazarlarından bariz bir şekilde ayrılır ve onun hususiyetini yansıtır. Bu anlamda, davalının tarafların üslupları arasındaki benzeşmeyi normal kabul etmesi hukuken ve bilim etiği açısından anlaşılabilir bir şey değildir.

11. Öte yandan, bir ilim ve edebiyat eserinde subjektif olarak korunan unsur da sahibinin hususiyetini yansıtmadır (FSEK m.1). Ayrıca davalının savunmaları arasında geçen “sosyal bilimlerde buluşun mümkün olmadığı”, “patent alınamayacağı” gibi Fikri mülkiyet açısından hiçbir anlam taşımayan hukuksal olarak absürt savunmalara cevap vermek Mahkemenin ihtisasına saygısızlık olacağından bu konuda sükût etmeyi yeğliyoruz.

D. Atıf Yapılan Eserlerin Aynı ya da Benzer Olabileceği Savunmasına Cevaplar

12. Davalı, diğer savunmalarını yanı sıra, davalının uzun yıllardır Türk ve Fransız yazarlar tarafından yazılan eserleri incelediğini; özellikle Fransızca eserlerde bulunan eserlerde bulunan kavramları uzun yıllardır derlediğini ve kullandığını, daha önce yayımlanmış makalelerinde de hukuksal kavramların Fransızcasını da parantez içinde vermek suretiyle kullandığını, taraflara ait eserler mukayese edildiğinde, her iki yazarın da çok sayıda yazarın aynı eserine atıfta bulunduğunun görüldüğünü, davacının bu konudaki iddialarının yersiz ve gereksiz olduğunu, ayrıca her iki yazarın aynı eserin farklı baskılarına atıfların da bulunduğunu, davalının eserlerin orijinalini görmeden davacının eserindeki dipnotlardan aktardığı yolundaki iddianın yakışıksız olduğunu, davalının eserinin başından sonuna kadar Onar, Günday, Gözübüyük/Tan gibi yazarların eserlerine atıf yaptığını beyanla davaya itiraz etmiştir.

13. Kuşkusuz taraflar, aynı yabancı kaynaklardan hukukun izin verdiği çerçevede yararlanma/alıntı yapma hakkına sahiptirler. Yabancı bir yazardan alıntı yapmak isteyen bir yazarın önce bir “tercüme” faaliyeti yapacağına da kuşku yoktur. Yazar eğer yabancı yazardan mealen “mealen alıntı yapacaksa” alıntı yapacağı bölümün birebir çevirisini yapmayacak, o bölümü kendi ifadeleriyle yazdığı dilde özetleyecek veya fikri serbest bir çeviriyle ifade edecektir. İşte bu ifade biçimi, bir “işleme”dir ve bu işleme üzerinde iş-

leyenin fikri hakkı bulunmaktadır. Binaenaleyh, bir yazar diğer yazarın, yaptığı alıntıyı aynı veya çok yakın ifadelerle alıntılanması da bir ihlal sayılmalıdır.

14. Keza yazar yabancı kaynaktan aynen alıntı yapma gereksinimi duyarlsa bu kez eserin o bölümünü yine kendi üslubuna göre birebir çevirecek ve kendi eserine “tırnak içinde” alacak ve yabancı eserin ilgili sayfa veya sayfalarına atıf yapacaktır. Yine bu durumda, aynı kaynaktan yararlanan diğer bir yazarın, kendisinden daha önce yapılmış olan çeviri alıntıyı aynen kullanma hakkı bulunmamaktadır. Böyle bir yararlanma durumunda bu atfın “Kemal Gözler’den naklen Dalloz” gibi bir ibareyle yapılması gerekir. Oysa dava dilekçemizde ve ekinde açıkça gösterdiğimiz gibi davalının, çok sayıda ihlal sayılacak alıntısı bulunmaktadır.

Bu nedenle davalının, bu yöndeki itirazları dahi yerinde değildir.

E. Davalıya Ait Kitaplardaki Bölümlerde Davacının İddialarını Doğrulayan Her Hangi Bir Bölüm Olmadığı Savunmasına Cevaplar

15. Davalı vekili, davalının yazdığı eserin “277-292, 305-362, 429-552” sayfaları arasından cımbızla bazı cümleleri seçerek ihtilaf yaratmaya çalıştığını, oysa bu bölümlerde işlenen konuların yerli ve yabancı tüm kaynaklarda benzer başlıklarda yer aldığını, konuyla ilgili her kitapta yer alan bu konuların davalının eseri içinde de kullanılıyor olmasının ihlal teşkil etmeyeceğini, davalının aynı konuları başka eserlerinde de incelediğini; taraflara ait eserlerde benzer konuların işlenmesinin fikri hak ihlali teşkil etmeyeceğini; Fransızca yargı kararlarının herkese açık olduğunu, davacının neredeyse plan tasnifleri üzerinde bile hak iddia ettiğini, oysa bu planların yerli ve yabancı eserlerde neredeyse birbirinin aynısı olarak uygulandığını, iktibasta sınırın aşılması iddiasının gerçeği yansıtmadığını; bundan bahsedilebilmesi için iktibas oranının yeni eserin asıl eserden bağımsızlığını ortadan kaldıracak düzeyde olması gerektiğini; oysa davalının kitabındaki iktibas oranının bu seviyeye ulaşmadığını; davacının kitabından rasgele seçtikleri 92 sayfalık bir bölümde 292 adet atıf bulunduğunu, bu durumun davacının kendisiyle çeliştiğini gösterdiğini beyanla davaya itiraz etmiştir.

16. Öncelikle, davalı bu savunmalarında, iddialarımızın “konu” ve “konu başlıklarıyla” sınırlı olduğunu izlenimi yaratacak şekilde savunma kurmaya çalışmaktadır. Oysa dava dilekçesi ve eki incelendiğinde bu savunmanın doğru (true) olmadığı hemen anlaşılacaktır. Elbette idare hukukunun konuları her idare hukuku kitabında benzerdir. Ancak bunların anlatım biçiminde, üslubunda, tasnifinde belirgin farklar vardır. Bu farklılık bazı yazarlarda (müvekkilimde olduğu gibi) daha da açıktır. Hukuken korunan da zaten işlenen konu değil, konunun işleniş biçimi, anlatımı vb. sahibinin hususiye-

tini yansıtan özelliklerdir. Davalı bu savunmayla konuyu saptırmakta (*fallacy of red herring*) ve indirgemektedir (*fallacy of division*). Bu nedenle bu savunmasına itibar edilemez.

17. Öte yandan, usulsüz alıntının yapıldığı bölümler ağırlıklı olarak “277-292, 305-362, 429-552” sayfaları arasındadır. Bu sayfa aralıklarında işlenen her bir konu bir master veya doktora tezinin konusunu oluşturacak boyut ve nitelikte bağımsız bölümlerdir. Toplam 195 sayfa tutan bu bölümlerde (ki davalının kitabının neredeyse 1/3’ü) davalının müvekkilin usulüne uygun 200 usule aykırı olarak yaptığı alıntı sayısı 250’nin üzerindedir. Usule aykırı kimi atflar birden çok paragraf veya sayfadan oluşmaktadır. Bu oran ancak müşterek yazarlık (örneğin Gözübüyük/Tan) olarak ya da iktibas yoluyla patchwork kitap yazımı olarak tanımlanabilir. Davalının savunması muteber sayıldığında, her bir bölümü başka yazarın kitabından alıntılanarak müstakil bir kitap oluşturmak mümkün olabilecek ve kitabın tamamı usulsüz alıntılardan oluştuğu halde hiçbir yazar, ihlal iddiası ileri süremeyecektir (bkz. yukarıda p. 5). Bu sonucu kabul etmek mümkün değildir.

18. Ayrıca davalının belirttiği gibi, yerli ve yabancı yargı kararlarından yararlanmak hukuksal olarak serbesttir. Ancak bu kararların birebir veya özet çevirileri FSEK anlamında eser niteliğindedir. Çünkü bir dilden diğer bir dile yapılan çeviri, çevirmenin hususiyetini taşır ve iki çevirmenin yapmış olduğu çeviriler de mutlaka anlatım farkı olur. Keza bu Türkçe kararların özetlenmesinde de geçerlidir.

19. Davalının, müvekkilin kitabın bir bölümünü ele alarak 92 sayfalık bölümde 292 adet atıf bulunduğunu ileri sürerek müvekkilin kitabının da davalının kitabı gibi usulsüz iktibasla oluşturulduğunu savunarak, konu dışı bir alanda karşı saldırıya geçmesi temsil etmeyen örnek safsatası (*unrepresentative sample*) ve tencere dibin kara safsatasıdır (*fallacy of “you also”*). Zira, müvekkilin kitabının anılan bölümündeki alıntı ve atflar hukuka uygundur. Davanın ve uyuşmazlığın konusu olmamakla birlikte; öyle bir iddianın dava dilekçemizde ve onun eki olan EK-3’e yaptığımız gibi çeşitli ölçütlere göre analitik olarak ortaya konulması gerekir. Davacının bu itirazı da zevahiri kurtarmaya dönük olup, hukuksal bir değer taşımamaktadır.

F. Davalının “Dava Dilekçesindeki Bir Kısım Hususlara Karşı Cevaplar” Olarak Tasnif Ettiği Savunmalara Karşı Cevaplar

20. Davalı vekili, usulsüz alıntılar yaptığı iddia edilirken, davalının genel anlamda yaptığı işe hiç değinilmediğini, bu konunun göz ardı edilmeye çalışıldığını; tarafların eserlerinin birer bilim eseri olduğunu, herhangi bir edebi eser olmadığını, her şekilde alıntılarının olabileceğini, davalının da eserlerinde bu şekilde gerekli ve yeterli şekilde alıntılar yaptığını, çok nadir ola-

bilecek hatalar dışında alıntı ve atıfların usulüne uygun olduğunu; davacının da aynı şekilde eserlerinde atıflar yaptığını belirterek davaya itiraz etmiştir.

FSEK ilim ve edebiyat eserleri arasında bir ayırım gözetmemiş bunları bir arada düzenlemiştir. İlim eserinin de edebiyat eserinin de korunma şartları aynıdır. Zira ilim eserleri de bir anlamda edebiyat eseridir. Bu anlamda “hukuk edebiyatı”ndan, fizik edebiyatı”ndan bahsedilir ve bilimsel eserler “literatür (edebiyat)” olarak anılır. Ayrıca, teknik anlamda edebiyat (şir, roman, deneme vs.) türlerinde de, yasal koşullara uymak kaydıyla alıntı yağmak mümkündür. Davalının bu yöndeki itirazlarının hukuksal bilimsel bir anlamı değeri bulunmamaktadır (Cevap Dilekçesi, s. 7).

21. Davacı bu başlık altındaki diğer bir itirazında, davalının 276 adet usulüz alıntı yaptığını iddia ettiğini, oysa bu sayının abartılı ve hukuka uygun olmadığını; ekli metinde bunların tek tek çürütüldüğünü, ancak bu tür eserlerde alıntılar olmadan fikirler üretilemeyeceğini beyan ederek davaya itiraz etmiştir (Cevap Dilekçesi s. 7) .

Davacı “usulsüz alıntı” yapıldığını kabul etmekte, ancak sayının “abartılı” olduğunu ifade etmektedir. Oysa dava dilekçesi ve dava dilekçesinin 3’ nolu ekinde bu usulsüz alıntılar neler olduğu ve bunların neden usulsüz olduğu; genel olarak ve tek tek tartışılarak ve davacının cevap dilekçesinin ekinde verdiği cevaplar dahi öngörülerek bunlar çürütülmek suretiyle bilimsel olarak ortaya konmuştur. Bu anlamda, cevap dilekçesi ekinde sunulan çalışmadaki argümanların hiç biri, dava dilekçesindeki iddialarımızı çürütecek nitelikte değildir. Bu hususta müvekkilim tarafından yapılmakta olan kapsamlı çalışmayı bilahare Mahkemeye sunacağız.

22. Davalı vekili, diğer itirazlarının yanı sıra, davalının gerek dava konusu eserleri gerek dava dışı eserleri incelendiğinde, alıntı ve atıf konusunda ne kadar hassas veya titiz olduğunun, yeni ve orijinal fikirler üretebildiğinin görüleceğini beyanla davaya itiraz etmiştir.

23. Kuşkusuz davalı yeni ve orijinal fikirler üretebilir; dava konusu olmayan eserlerinde alıntı ve atıf usullerine riayet etmiş ve titiz davranmış da olabilir. Bütün bunlar dava konumuz değildir. Bu olgular doğru olsa bile, davayı etkilemez. Bu argüman, “benim müvekkilim din adamıdır, günah işlemez” veya “benim müvekkilim hukukçudur hiç suç işlemez” önermeleri ne kadar geçerliyse o kadar geçerlidir. Biz dava dilekçemiz ve ekinde, soyut bir iddiada bulunmadık, tam tersine davalının yaptığını iddia ettiğimiz hukuka aykırı alıntıları gerekçeli olarak ve tek tek ve açıkça ortaya koyarak somut bir iddiada bulunduk. Bu nedenle, davalının hukuken geçersiz mantıksal olarak da otoriteye başvurma (*argument to authority*) ve konuyu saptırma (*fallacy of red herring*) niteliğindedir.

24. Davalı bu başlık altındaki savunmalarında, yukarıdakilere ek olarak, davacının davalının diğer eserlerden yapmış olduğu alıntılara da sahip çıkmaya çalıştığını, orantısız miktarda alıntı yaptığı iddiasının doğru olmadığını, alıntı yapılan bölümlerin eserin önemli bir bölümünü oluşturmadığını, yapılan alıntı ve atıfların usulüne uygun olduğunu beyan ederek davaya itiraz etmiştir.

Yukarıda özetlenen ve cevaplanan bu savunmalar, dava dilekçemizdeki iddiaları çürütücü mahiyette değildir. Mahkemenin vaktini almamak için bu argümanları burada bir kez daha tekrar etmekten imtina ediyoruz.

G. Davanın Manevi Unsuru Yönünden Savunmalara Cevaplar

25. Davalı vekili, cevap dilekçesinin “davanın manevi unsuru” başlığı altında yine yukarıda tekrarlanan ve cevaplanan savunma gerekçelerini ileri sürmüştür. Bu gerekçelerin hiç biri, “davanın manevi unsuruna” ilişkin değildir. Esasen bu terimle neyin kast edildiği de açık değildir. Zira bu ilk defa karşılaştığımız, hukuk dışı bir terimdir. Bundan maksat dava dilekçemizde ki “kusur yönünden” ileri sürdüğümüz iddialarımızı yanıtlamaksa, bu savunmalar “kusura” ilişkin değildir. Yukarıda yapılan savunmaların tekrarı nitelediğindedir ve ilgili bölümlerde hepsi yanıtlanmıştır.

II. DAVALI SEÇKİN YAYINCILIK AÇISINDAN SAVUNMALARA CEVAPLAR

26. Davalı vekili, diğer davalı yönünden davaya verdiği cevaplarında, davalı yayınevini alanındaki önemli bir birkaç yayınevinden biri olduğunu, daha önce böyle bir iddia ile daha önce karşılaşmadığını, yayınevi olarak basıp dağıtmaya karar verdikleri bir eserin daha önce yayınlanmış başka bir eserle birebir aynı olup olmadığını inceleyebildiklerini, usulsüz alıntı olsa bile yayınevi olarak bunu bilmelerinin olanaksız olduğunu ve kendilerinden beklenemeyeceğini beyanla davanın reddini talep etmiştir.

27. FSEK’nun 66 (3) maddesine göre tecavüzün giderilmesi (ref’i) davalarında, “kusur şart” değildir. Kusuru olmasa da davalı yayınevine bu dava yönünden husumet yöneltilebilir. Maddi ve manevi tazminat yönünden kusurun aranıp aranmayacağı tartışmalı olmaklar birlikte; davalı yayınevine karşı maddi ve manevi tazminat talebi yöneltmediğimizden bunu tartışmayı fazlalık olarak görüyoruz. Bu nedenle davalının savunmaları yerinde değildir.

Sonuç: Yukarıda yazılı nedenlerle, davanın kabulüne karar verilmesini saygılarımla arz ederim.

7 Mayıs 2012
Avukat Fahrettin KAYHAN
Davacı Vekili